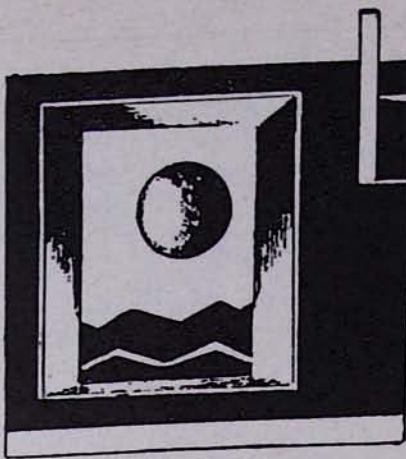




ԷԿՈՒՄԵՆԻԿ

ԿՅԱՆՔ

ԼՈՒՐԵՐ ՀԱՅԱՍՏԱՆՅԱՅՑ ԵԿԵՂԵՑՈՒ ԹԵՄԵՐԻՑ

ԵԿՐՈՊԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐԻ
ԿՈՆՖԵՐԱՆՍԻ «ՆԻՔՈՐԳ 7»
ՀԱՄԱԺՈՂՈՎԸ ԷՆԳԵԼՖԵՐԳՈՒՄ

Սույն թվականի սեպտեմբերի 16—23-ը Էնգելթերգ քաղաքում (Շվեյցարիա) տեղի է ունեցել Եվրոպական եկեղեցիների կոնֆերանսի «Նիքորգ 7» համաժողովը, որին մասնակցել են Եվրոպայի ավելի քան 100 անդամ եկեղեցիների բազմաթիվ ներկայացուցիչներ: Համաժողովին Հայաստանյայց եկեղեցու կողմից, որպես դիտորդ, իր մասնակցությունն է բերել նաև Ժնևի հայոց հոգևոր հովիվ տ. Դավիթ Ծ. վրդ. Սահակյանը:

Համաժողովի գլխավոր թեման է եղել՝ «Միություն ի Քրիստոս և խաղաղություն երկրի վրա»: Ժողովում վերոհիշյալ թեմայի շուրջ առանձին զեկուցումներով հանդես են եկել Եվրոպական եկեղեցիների կոնֆերանսի նախագահ, աստվածաբան դոկտ. Հելմուտ Հիլդը (Արևմտյան Գերմանիա) և պրոֆ. Լ. Մ. Պակուդին (Հունգարիա):

ԵԵԿ-ի գլխավոր քարտուղար դոկտ. Գլեն Գարֆիլդ Վիլյամսը, ԵԵԿ-ի ընդհանուր գործունեության վերաբերյալ իր ներկայացրած հաշվետու զեկուցման մեջ բնութագրելով ներկա համաժողովի հրավիրման հիմնական նպատակը, նշել է. «Եկեղեցիների նպատուր խաղաղության իրականացման գործին մեր օրակարգի առաջնահերթ խընդիրներից մեկն է: Ուրախալի է, որ եկեղեցիները ոչ միայն պատրաստակամություն,

այլև անհամբերություն են ցուցաբերում միասնաբար խորհրդածելու այդ հարցի մասին, որը մեր ժամանակի ամենահրատապ հարցն է: Ինձ թվում է, որ եկեղեցիները Քրիստոսով իրենց միությունն իրականացնելու վերաբերյալ իրենց բանավեճերի հիմքում խաղաղության հենց այդ մտահոգությունն ունեն, և որ այդ երկու հարցերը կամ հաստատումները՝ «Միություն ի Քրիստոս» և «Խաղաղություն երկրի վրա», նկատվում են որպես երկու քաղադրամասերը մեկ և նույն ամբողջության, այն է՝ Քրիստոսի խոսքի գործադրումը, ավետարանական առաքելությունը:

Համաժողովի մասնակիցները առանձին բաժիններից բաղկացած երկու հանձնախմբերում լայն քննարկման են ենթարկել համաժողովի գլխավոր թեման և խմբագրել համապատասխան զեկուցագրեր: Համաժողովը վերջում հրապարակել է մի հայտարարություն, ուր, ի միջի այլոց, ասվում է. «Մեր հանդիպումների ընթացքում մենք գիտակցեցինք, որ եկեղեցիները աշխարհի խաղաղության համար իրապես օգտակար մի բան կարող են անել այն դեպքում միայն, եթե բոլոր մարդկանց առաջ տեսանելի դարձնեն իրենց դավանած միությունը ի Քրիստոս և իրենց հասարակաց կյանքում հայտնապես մարմնավորեն այն հաշտությունը, որ նրանք քարոզում են աշխարհին: Աշխարհն այսօր մոտիկից է հետևում եկեղեցիներին և նրանց գործունեությանը՝ տեսնելու համար, թե նրանք ինչպե՞ս են հաղ-

թահարում իրենց տարաձայնությունները, և թե հասարակաց կյանքի ու գործակցության ինչպիսի՞ ուսանելի օրինակներ ունեն տալու մարդկությանը... Մտահոգվելով այն հարցով, թե Եվրոպայի եկեղեցիներն ու քրիստոնյաները կոնկրետ կերպով ի՞նչ կարող են անել աշխարհի խաղաղության համար, մենք գիտակցեցինք նաև, որ չպետք է սահմանափակվենք միայն Եվրոպայով, քանզի խաղաղությունն անբաժանելի է Եվրոպայի եկեղեցիների պարտականությունն է՝ իրենց հասարակությունների և պետությունների մեջ կրքոտ պաշտպանները հանդիսանալ այն բոլոր ժողովուրդների դատի, որոնք աշխարհի բազմաթիվ շրջաններում գտնվում են թշվառության, սովի և սարսափի սպառնալիքի առաջ»։

Հայտարարության վերջում համաժողովը, ողջունելով ձեռք բերված լարվածության թուլացումը Եվրոպայում, նշել է. «Եվրոպայի եկեղեցիները պետք է քաջալերեն իրենց երկրների կառավարություններին՝ սպառնալու ստորագրված համաձայնագրերի բոլոր հնարավորությունները։ Համաժողովը հույս է հայտնում, որ Եվրոպայի անվտանգության և համագործակցության կոնֆերանսը, որ վճռական կարևորություն է ներկայացնում մեր ցամաքամասի համար, շուտով կբախվի դրական արդյունքների։ Մենք կոչ ենք անում կոնֆերանսի բոլոր պատասխանատու անձանց, արիություն հանդես բերել այն բոլոր դժվարությունների առաջ, որ կարող են հարուցել դեռևս լուծելի հարցերը»։

ԼՈՒՐԵՐ ԲՈՒՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐԻՑ

ՀՅՈՒՄԻՍՄԱՅԻՆ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ԵՎ
ԱՐԵՎԵԼՑԱՆ ԵՎՐՈՊԱՅԻ
ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐԻ ՂԵԿԱՎԱՐՆԵՐԻ
ԺՈՂՈՎԸ ՊՐԱԳԱՅՈՒՄ

1974 թ. օգոստոսի 22—24-ը Պրագայում «Խաղաղության համաքրիստոնեական կոնֆերանս» կազմակերպության շրջանակներում տեղի են ունեցել միասեր ԱՄՆ-ի և Արևելյան Եվրոպայի երկրների 30 եկեղեցիների բարձրաստիճան հոգևորականների և ղեկավար գործիչների միջև։ Էկումենիկ ոգով տեղի ունեցած եռօրյա բանավեճերը եղել են օգտակար և արդյունավետ։ Նիստերի ընթացքում քննարկվել են միջազգային լարվածության թուլացման շնորհիվ վերորհիշյալ եկեղեցիների միջև բացված համագործակցության հեռանկարները, ինչպես նաև «երրորդ աշխարհի» ժողովուրդների

ազատագրման ու զարգացման խնդիրները։ Կողմերը համաձայնության են եկել այն մասին, որ «սառը պատերազմի» դադարեցումը և լարվածության թուլացումը կօգնեն ժողովուրդների բարգավաճմանը, թեև, միաժամանակ, իրենց անհանգրստությունն են հայտնել այն կապակցությամբ, որ ստեղծված այս գերազանց հնարավորությունը կարող է միայն թղթի վրա մնալ, եթե լարվածության մեղմացումը դառնա քաղաքական մեքենայությունների գործիք։ Այս պատճառով էլ երկուստեք համոզում է հայտնվել, որ արևմտյան և արևելյան եկեղեցիների կոչումը պետք է լինի՝ լարվածության թուլացումը դարձնել իսկական մարդասիրական գործ՝ այն արտահայտելով Քրիստոսի Ավետարանով, որը մարդկանց առաջնորդում է համայն մարդկությանը ծառայելու վսեմ իդեալին։

ԼՈՒՐԵՐ ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐԻ ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ԽՈՐՀՐԴԻՑ

ԴԻԱԼՈԳ ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ՄԵԾ
ԿՐՈՆՆԵՐԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉՆԵՐԻ
ՄԻՋԵՎ

Եկեղեցիների համաշխարհային խորհուրդը իր «Դիալոգ մեր ժամանակի կրոնների և գաղափարախոսությունների հետ» ենթահանձնախմբի նախաձեռնությամբ սույն թվականի ապրիլի 17—26-ը Կոլոմբոյում (Շրի Լանկա) կազմակերպել է միջկրոնական մի ժողով, որին մասնակցել են հինգու, բուդդայական, հրեական, քրիստոնեական

և մահմեդական կրոններին հետևող 80 տղամարդիկ և կանայք։ Մասնակցողների թվում են եղել Ինդոնեզիայի կրոնից գործերի մինիստր Հ. Մուկտի Ալին, դոկտ. Ա. Անդա Մանգալա Թերան՝ Սինգապուրից, Երուսաղեմի եբրայական համալսարանի պրոֆ. Շեմարիաֆու Տալմոնը, Բենարեսի հինգու համալսարանի պրոֆ. Սիվարամանը և հույն օրթոդոքս եկեղեցու եպիսկոպոս Անատոսիոսը՝ Աթենքից։ Ժողովի թեման է եղել՝ «Դեպի համաշխարհային մի հասարակություն. միջոցներ և պատասխա-

նատկություններ՝ միասին ապրելու համար»:

Ժողովում գլխավոր զեկուցումով հանդես է եկել ԵՀԽ-ի վերոհիշյալ ենթահանձնաժողովի տնօրեն, հնդիկ աստվածաբան Սթենլի Սամարթան, որն իր զեկուցման մեջ նշել է, որ «իսկական համաշխարհային հասարակություն չի կարող ստեղծվել այնքան ժամանակ, քանի դեռ ժողովուրդները չեն ազատագրվել վերջնականապես»: Նա մասնավորապես ընդգծել է այն միտքը, որ վերոհիշյալ հինգ կրոնների սրբազան գրվածքների, ավանդությունների, պատմության, մշակույթի, իմաստության, ինչպես նաև նրանց ժամանակակից կրոնական փորձի փոխադարձ քննադատական ուսումնասիրությունը կարող է էական մի նպաստ հանդիսանալ նման համաշխարհային եղբայրական մի հասարակության ստեղծման ճանապարհին:

Ժողովի ավարտին հրապարակվել է մի հաղորդագրություն, որի մեջ ներկայացվել են մասնակիցների տեսակետները վերոհիշյալ հինգ կրոնների հետևորդների միջև հետագա համագործակցության հնարավորությունների և եղանակների մասին ի խնդիր համաշխարհային եղբայրական մի հասարակության ստեղծման:

Կարծվում է, որ այդ հաղորդագրությունն իր նպատակը կբերի ԵՀԽ-ի առաջիկա 5-րդ համաժողովին, որի գլխավոր թեմաներից մեկն է լինելու՝ «Տարբեր կրոնների, գաղափարախոսությունների և մշակույթների հետևորդների հետ միասին որոնում համաշխարհային մի հասարակության ստեղծման»:

ՄԱՆԱՍ ԲՈՒԹԵԼԵԶԻՆ ԺՆԵՎՈՒՄ

Հարավային աֆրիկացի աստվածաբան Մանաս Բութելեզին, որը «Կոմունիզմի վերացման մասին օրենք»-ի հետևանքով կալանքի էր ենթարկվել անցյալ տարի, վերջերս ժնկում մասնակցել է Համաշխարհային լուսերական ֆեդերացիայի ուսումնասիրությունների հանձնաժողովի տարեկան ժողովին: Պատուիր Բութելեզին այդ հանձնաժողովի ղեկավար անդամներից է:

Հանձնաժողովի անդամները իրենց ուրախությունն են արտահայտել սևամորթ աստվածաբանի ներկայության համար, որին արգելվել էր ճանապարհորդել և մասնակցել ժողովների, հատկապես Հարավային Աֆրիկայի Հանրապետությունում և Հարավ-Արևմտյան Աֆրիկայում:

ԼՈՒՐԵՐ ՄԱՅՐ ԱԹՈՒԻՑ

ԵԹՈՎՊԱԿԱՆ ՈՒՂՂԱՓԱՌ
ԵԿԵՂԵՑՈՒ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՑԻՑԸ
ՄԱՅՐ ԱԹՈՒԻՑ

Սույն թվականի հոկտեմբերի 11—14-ը Մայր Աթոռում էր գտնվում Եթովպական ուղղափառ եկեղեցու ավետարանչության գծով հաղորդակցության քաժմի պատասխանատու վարիչ և Ադիս-Աբեբայի ա. Հովհաննես եկեղեցու ավագերեց տ. Սոլոմոն Գեբրե Սելասիեն:

Հոկտեմբերի 12-ին, շաբաթ օրը, եթովպական քույր եկեղեցու ներկայացուցիչը ընդունվեց Ամենայն Հայոց Հայրապետի կողմից, իսկ հետևյալ օրը, առավոտյան, ներկա եղավ Մայր տաճարում մատուցված ա. պատարագին:

Մայր Աթոռում գտնվելու օրերին տ. Սոլոմոն Սելասիեն այցելեց Մայր Աթոռի թանգարանները, ա. Հովհաննես, ա. Գայանե և ա. Գեղարդ վանքերը, եղավ ա. Մեսրոպ Մաշտոցի անվան Մատենադարանում և Երևանի այլ տեսարժան վայրերում:

